

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-04-5869-39-1/24
Sarajevo, 09. 04. 2024. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

n/r Elvedin Okerić, predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo

Predmet: Odgovor na zastupničku inicijativu, *dostavlja se*

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA:

Zastupnik Ilijaz Pilav je u skladu s članom 213. stav (1) Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 Ispravka), na 14. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 26. 02. 2024. godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“ uputio zastupničku inicijativu: „ Da se na nivou Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo pripreme sve radnje, a Skupština Kantona Sarajevo u okviru svojih nadležnosti razmotri pitanje i u školski program od naredne školske godine vrati predmet čiji će sadržaj uključivati sticanje osnovnih znanja i praktičnih vještina iz oblasti odbrane zaštite i spašavanja“.

OBRAZLOŽENJE: *U sistemu i sadržaju obrazovanja na nivou srednjih škola trenutno ne postoji predmet koji osigurava sticanje barem elementarnih znanja iz oblasti odbrane zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od različitih vrsta prirodnih nesreća ili nesreća antropološkog porijekla i njihovih posljedica. To znači, a posebno je važno istaći da u sadašnjim uslovima i okruženju u kojem jesmo, školsko obrazovanje i obuka mladih po ovim pitanjima ne postoji te se nameće obaveza da se ovakvo stanje promijeni i popravi. Naša zemlja i institucije, iz niza razloga, nisu u stanju organizirati i provesti dobrovoljno ili obavezno služenje vojnog roka. Mogućnost zapošljavanja mladih ljudi u sistemu odbrane (vojska i policija, agencije za sigurnost, civilna zaštita) su usmjerene, odnosno standardizovane i ograničene i nemaju opšti karakter. Rezervni sastav Oružanih snaga Bosne i Hercegovine ne postoji, kao ni rezervni sastav policije. Nadalje, nemamo obrazovne ustanove usmjerenog obrazovanja gdje bi se mladi ljudi u većem broju obrazovali i obučavali po spomenutim pitanjima. Izučavanje predmeta sa ovakvim sadržajima (npr. iz ranijeg perioda „ONO i DSZ“) nekada je bilo zastupljeno u srednjim školama, ali je u procesu reformi sistema sigurnosti i obrazovanja to isključeno. Radi podsjećanja, izučavanje ovog predmeta uključivalo je širok spektar obrazovnih tema u navedenoj oblasti, kao i teoretsku i praktičnu nastavu i vježbe. Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br: 39/03, 22/06 i 43/10) kaže:*

„(1) U osnovnom obrazovanju obvezatno se obrađuju osnovna znanja o opasnostima od prirodnih i drugih nesreća i načini zaštite od tih nesreća.

(2) U srednjem i visokom obrazovanju obvezatno se izučavaju znanja i vještine o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća.

(3) Federalna uprava, u saradnji s Federalnim ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta i odgovarajućim organima uprave kantona nadležnim za obrazovanje, sudjeluje u utvrđivanju programskih sadržaja i fonda sati za obučavanje za zaštitu i spašavanje lica iz st. 1. i 2. ovog člana." Kadrovi koji bi mogli biti uključeni kao predavači u ovom dijelu nastavnog procesa, kao i prostorni kapaciteti postoje. Analiza našeg unutrašnjeg stanja i stanja u okruženju Bosne i Hercegovine nameću ovakav korak, a sami mladi ljudi smatraju ovakvo obrazovanje potrebnim i privlačnim. Sam naziv predmeta nije toliko bitan (Odbrana i zaštita, Odbrana i sigurnost, Civilna zaštita, Zaštita i spašavanje, Izgradnja sistema sigurnosti itd., samo su neke od mogućih varijanti naziva predmeta) koliko su bitni nastavni njegovi sadržaji. U tu svrhu i generalno u svrhu realizacije ove inicijative, mogući put je da nadležne institucije formiraju „interresorne grupe“ koje bi uključivale eksperte iz raznih oblasti kako bi se ova inicijativa realizovala. Pošto vlade kantona imaju autonomiju u kreiranju sadržaja u sistemu obrazovanja, ima se dovoljno vremena da se osmisli način realizacije inicijative, naziv i sadržaji samog predmeta, potrebni resursi (ljudski i materijalni), da se izvrše izmjene važećih propisa i sve drugo što je potrebno. Smatramo da realizaciji ove inicijative treba pristupiti što prije kako bi je bilo moguće u praksi primijeniti od naredne školske godine. Nadamo se da će i drugi prepoznati važnost ovog koraka u ukupnom jačanju sistema i snaga odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine i da će preduzeti iste mjere.

ODGOVOR:

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo pozdravlja inicijativu zastupnika Ilijaza Pilava da se na nivou Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo pripreme sve radnje, a Skupština Kantona Sarajevo u okviru svojih nadležnosti razmotri pitanje i u školski program od naredne školske godine vrati predmet čiji će sadržaj uključivati sticanje osnovnih znanja i praktičnih vještina iz oblasti odbrane zaštite i spašavanja.

S tim u vezi, informišemo Vas da je u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo od 22. 05. 2023. godine Ministarstvo za odgoj i obrazovanje izvršilo analizu postojećih procedura iz oblasti sigurnosti i zaštite učenika, te je uočeno da osnovne i srednje škole nisu imale izrađene planove evakuacije u slučaju iznenadnih, kriznih događaja u odgojno-obrazovnim ustanovama. Formirana je Radna grupa koja je imala zadatak da izradi Shemu komunikacije multisektorskog postupanja u iznenadnim, kriznim događajima u odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo.

Na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Vlada Kantona Sarajevo je 24. 08. 2023. godine donijela Zaključak broj: 02-04-37009-31/23 kojim se prihvata Informacija Ministarstva o poduzetim mjerama i radnjama usmjerenim na unapređenje procedura zaštite i sigurnosti učenika putem resornih ministarstava, sa posebnim osvrtom na multisektorsko postupanje u kriznim, iznenadnim događajima u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Također, Vlada Kantona Sarajevo je na prijedlog Ministarstva usvojila Smjernice/scheme komunikacije multisektorskog postupanja u iznenadnim, kriznim događajima u odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo. Sheme komunikacije su važne za efikasno postupanje u iznenadnim, kriznim događajima, iste osiguravaju brz i jasan protok komunikacije svih relevantnih strana. Navedene sheme se mogu preuzeti na web stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje, rubrika Važni dokumenti.

Dana 02. 10. 2023. godine održano je stručno savjetovanje direktora i direktorica u vezi sa primjenom i zadacima koji proizilaze iz navedenog dokumenta. S obzirom da navedene Smjernice definišu multisektorsko postupanje svih nadležnih institucija u toku novembra i decembra 2023. godine realizirane su edukacije namijenjene profesionalcima u Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova, uposlenicima službi socijalne zaštite i centrima za mentalno zdravlje. Također, kako bi odgojno-obrazovne ustanove kvalitetno izvršile postavljene obaveze, između ostalog i izradile vlastite planove evakuacije za svaku ustanovu Ministarica za odgoj i obrazovanje je 19. 09. 2023. godine imenovala Radnu grupu za izradu uputstva za izradu plana evakuacije odgojno-obrazovnih ustanova u slučaju hitnih, kriznih situacija i praćenje implementacije izrade plana evakuacije u odgojno-obrazovnim ustanovama koja je imala sljedeće zadatke:

- Jasno definisati korake i procedure postupanja u slučaju potrebne evakuacije (dojava bombe ili druge eksplozivne naprave, naoružana osoba u školi, teroristički čin, požar, poplava,

zemljotres ili neka druga iznenadna situacija za koju mora postojati hitni plan evakuacije učenika i radnika škole).

- Izraditi tri modela plana evakuacije u tri odgojno-obrazovne ustanove, koji će koristiti kao primjer za izradu planova evakuacije u drugim odgojno-obrazovnim ustanovama.
- Pripremiti upute za direktore škola na koji način se izrađuje plan evakuacije sa pratećom dokumentacijom, te realizovati edukaciju, stručno savjetovanje za direktore odgojno-obrazovnih ustanova.

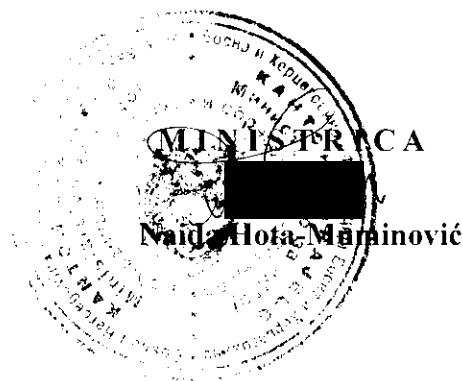
U skladu sa zadakom, Radna grupa je izradila modele plana evakuacije i Uputstvo za izradu plana evakuacije. Trenutno sve odgojno-obrazovne ustanove, u skladu sa svojim specifičnostima pripremaju vlastite planove evakuacije.

U navedenom dokumentu Shema komunikacije multisektorskog postupanja u iznenadnim, kriznim događajima u odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo, propisana je izrada plana evakuacije za svaku ustanovu, formiran Tim za upravljanje kriznim događajem na nivou odgojno-obrazovne ustanove te obaveza planiranja i realizacije evakuacijskih vježbi koje će se definisati u planovima evakuacije svake ustanove, a iste su trenutno u fazi izrade u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Slijedom Vaše inicijative da se u školski program od naredne školske godine vrati predmet čiji će sadržaj uključivati sticanje osnovnih znanja i praktičnih vještina iz oblasti odbrane i zaštite i spašavanja, informišemo Vas da u okviru kurikularne reforme obrazovanja u Kantonu Sarajevo, Ministarstvo u saradnji sa Institutom za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Institut) radi na donošenju novih nastavnih planova i programa za srednje škole.

S obzirom da Institut u okviru svoje djelatnosti učestvuje u izradi i inoviranju nastavnih planova i programa preduniverzitetskog obrazovnog nivoa i razvija nastavne planove i programe za pojedina područja i predmete, Ministarstvo će upoznati Institut sa Vašom inicijativom i o istoj zatražiti stručno mišljenje.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. a/a.